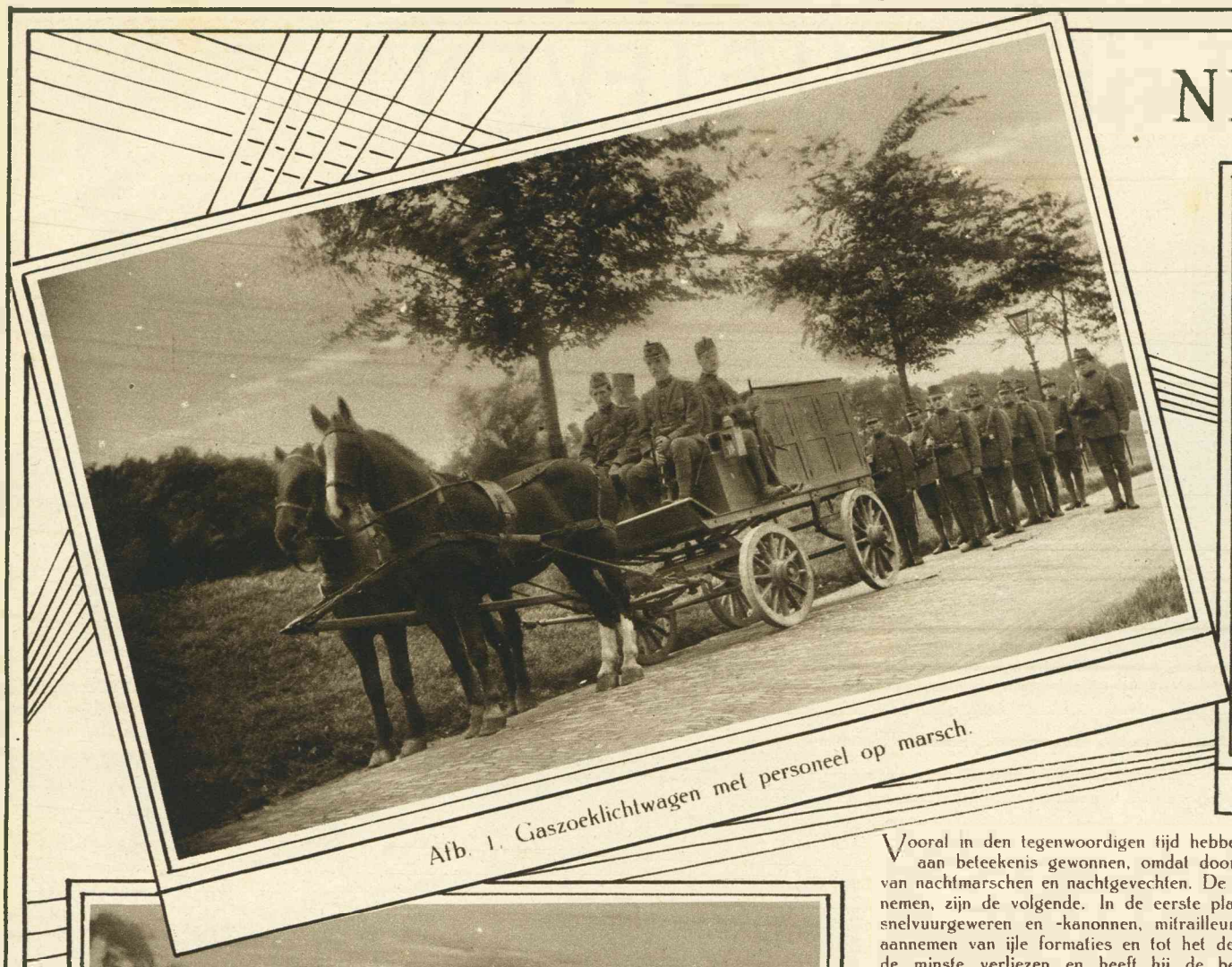
NEDERLANDSCHE

Afb. 1. Gaszoeklichtwagen met personeel op marsch.

Afb. 2. De wagen

Vooral in den tegenwoordigen tijd hebben gaszoeklichten en trouwens alle soort verlichtingsmiddelen aan beteekenis gewonnen, omdat door de troepen veel meer dan vroeger gebruik wordt gemaakt van nachtmarschen en nachtgevechten. De twee voornaamste redenen, dat de troepen de duisternis te baat nemen, zijn de volgende. In de eerste plaats noopte de geweldige, vernietigende uitwerking der moderne snelvuurgeweren en -kanonnen, mitrailleurs, bommenwerpers, handgranaten enz., den aanvaller tot het aannemen van ijle formaties en tot het dekking zoeken achter elke terreinplooi. Dan immers lijdt deze de minste verliezen en heeft hij de beste kans tot de verdedigende stelling door te dringen. Hoe moeilijk dit is, vooral in een loopgravenoorlog, leeren de communiqué's, die maar al te vaak spreken van bloedig afgeslagen aanvallen.

Moet evenwel de aanvaller geheel open terrein doortrekken, dan is er dus van dekking zoeken geen sprake en doet hij het verstandigste de duisternis af te wachten, want anders zijn de verliezen zoo reusachtig, dat de aanvallen zeker verbloeden in het vuur van machinegeweren en snelvuurkanonnen. Behalve echter de dood en verderf verspreidende moderne wapens, is er nog een andere omstandigheid, die de „Leere des Schlachtfeldes" allernoodzakelijkst maakt.

Die tweede factor is de luchtverkenning, welke vooral heden ten dage zulke uitstekende uitkomsten heeft verkregen. Gesloten afdeelingen moeten zich al zeer handig en gedekt langs de wegen en door het terrein bewegen, willen zij niet opgemerkt worden. Zoowel bij de strijdende troepen als bij den trein is er de drang ingekomen zich zooveel mogelijk te dekken, want niet alleen worden ze verkend, doch ze kunnen ook door bommen, pijlen enz. aanmerkelijke verliezen lijden.

De berichten van vliegeniers kunnen zoowel van strategische als van tactische beteekenis zijn. In beide gevallen zijn ze voor de legerleiding van zeer groot belang, omdat die daardoor in staat wordt gesteld tegenmaatregelen te nemen, welke die des vijands kunnen verijdelen.

Zoowel de moderne vernielings- als verkenningsmiddelen maken het dus gewenscht bij vele krijgsverrichtingen van de duisternis gebruik te maken. Troepenverplaatsingen, welke beslist geheim moeten blijven, aangezien anders het verrassende karakter der onderneming verloren zou gaan, zullen dus zeker 's nachts moeten geschieden. Vandaar dat alom door de troepenaanvoerders zeer veel werk gemaakt wordt van de beoefening van nachtmarschen en nachtgevechten. Alle moeilijkheden nemen tijdens de duisternis zeker met de helft toe. Het houden van verband is veel lastiger, evenals de handhaving eener goede marschdiscipline. De samenwerking tusschen verschillende colonnes en afdeelingen ondervindt de grootste bezwaren. Vergissingen in den weg zijn niet uitgesloten. Er is betrekkelijk weinig voor noodig om snel een paniek te doen ontstaan. Vooral jonge, onervaren troepen en in het bijzonder zij, die nog weinig tijdens de duisternis oefenden, staan hieraan bloot. Het behoeft geen betoog, dat in zoo'n geval de gevolgen niet te overzien zijn. Na het voorgaande is het duidelijk, dat, waar het marcheeren en vechten tijdens de duisternis zoo is toegenomen, zoowel aanvaller als verdediger zich daarop hebben uitgerust. In de eerste plaats wel de verdediger, omdat deze in het onzekere verkeert, waar en wanneer de aanval zal plaats hebben en het er dus voor hem in het bijzonder op aankomt te weten, wat de

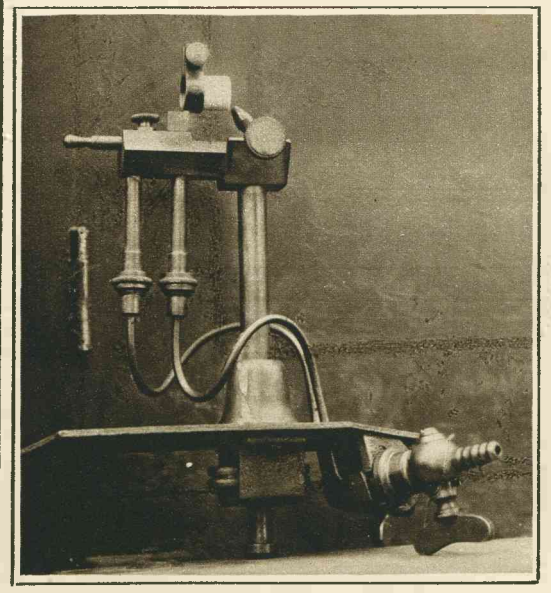
Afb. 8. Het gaszoeklich

Afb 3a. Met het gaszoeklicht en toebehooren bepakte manschappen

Afb. 7. Bij verrassing door het gaszoeklicht beschenen troepen.

Afb. 9. De brander van het gaszoeklicht.

Afb. 5. Het zoeklicht opge